

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jirásky, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: Z. H.
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Václavem Veselým
sídlem Gutova 3297/4, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: Krajský úřad Kraje Vysočina
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

za účasti: EG.D, a. s.
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2023, č. j. KUJI 17728/2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce je podílovým spoluvlastníkem pozemku parc. č. X v k. ú. X o výměře 4 804 m². Na tomto pozemku je umístěno zařízení distribuční soustavy – stožárová trafostanice a nadzemní vedení vysokého napětí (VN) a nízkého napětí (NN) – které zabezpečuje napojení obce Šimanov na distribuční soustavu elektřiny.
2. Dne 12. 6. 2020 vydal Magistrát města Jihlavy k žádosti E.ON Distribuce, a. s., pod č. j. MMJ/SÚ/120781/2020-GoL, územní rozhodnutí o umístění stavby „Šimanov, PP Model hobby, kabel NN“ na pozemcích parc. č. X, 37/4, 102/2, 102/3, 102/4 a 1025/12 vše v k. ú. X (dále jen „územní rozhodnutí“). Jednalo se o umístění zemního kabelového vedení NN jeho vyvedením ze stožárové trafostanice za účelem rozšíření distribuční sítě NN a připojení nového odběrného místa elektřiny (haly na frézování, vakuové lití, 3D tisk, CO2 laser a laminaci plastů na pozemku parc. č. 102/2 v k. ú. Šimanov). Odvolání žalobce proti územnímu rozhodnutí zamítl Krajský úřad Kraje Vysočina rozhodnutím ze dne 27. 11. 2020, č. j. KUJI 112173/2020. Územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 1. 2021.
3. Dne 8. 12. 2021 podala EG.D, a. s. (osoba zúčastněná na řízení, též vyvlastnitel) u Magistrátu města Jihlavy (dále též „magistrát“) žádost o vydání rozhodnutí o zřízení věcného břemene a omezení vlastnického práva k pozemku ve spoluvlastnictví žalobce. Magistrát rozhodnutím ze dne 17. 10. 2022, č. j. MMJ/SÚ/176270/2022-MaJ (dále též „rozhodnutí o vyvlastnění“), rozhodl výrokem I. o omezení vlastnického práva k pozemku parc. č. X v k. ú. X v rozsahu 5,06 m² z celkové výměry 4 804 m² zřízením věcného břemene ve prospěch osoby zúčastněné na řízení. Věcné břemeno magistrát vymezil jako oprávnění vyvlastnitel podle § 25 odst. 3 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, zřizovat a provozovat na předmětném pozemku zařízení distribuční soustavy, a to nový zemní kabel NN včetně všech jeho součástí a příslušenství, jak je vymezeno v geometrickém plánu č. 359-1200/2021 ze dne 3. 2. 2021. Výrokem II. magistrát rozhodl, že vyvlastněním nezanikají žádná práva spojená s předmětem vyvlastnění. Výrokem III. magistrát s odkazem na § 3c zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), určil vyvlastniteli povinnost zahájit uskutečnění účelu vyvlastnění nejpozději do 4 let od právní moci tohoto rozhodnutí. Konečně výrokem IV. pak magistrát stanovil jednorázovou peněžní náhradu za omezení vlastnického práva ve výši 60 Kč pro každého ze čtyř spoluvlastníků.
4. Odvolání žalobce a ostatních spoluvlastníků žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 27. 2. 2023, č. j. KUJI 17728/2023, a rozhodnutí magistrátu o vyvlastnění potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

5. Ve včas podané žalobě žalobce napadl rozhodnutí žalovaného a výroky I. a III. rozhodnutí o vyvlastnění. Namítl, že jeho pozemek není nezbytný pro uskutečnění záměru vyvlastnitel. Poměry v dané lokalitě totiž umožňují posunout vedení nového zemního kabelu o cca 50 m, a zatížit tak požadovanou služebností jiný pozemek, k němuž již vyvlastnitel požadovaným právem disponuje. K tomu ostatně žalobce předložil při ústním jednání dne 8. 2. 2022 návrh variantního řešení zpracovaného Ing. arch. J. V. a Ing. arch H. V. z prosince 2020. Kromě toho vyvlastnitel již záměr realizoval jiným způsobem mimo vyvlastňovaný pozemek. Žalovaný se přitom touto námitkou vznesenou v odvolání

nezabýval a na místě ji neověřil. Již pro tuto vadu řízení by mělo být rozhodnutí žalovaného zrušeno.

6. Podle žalobce se na věc nevztahuje liniový zákon, neboť důvodem pro vedení nového zemního kabelu NN není připojení obecně prospěšné stavby, ale pouze stavby soukromé. Podle § 1 odst. 4 liniového zákona se přitom energetickou infrastrukturou rozumí jen stavby a zařízení zřizované a provozované ve veřejném zájmu. Nadto dle § 1 odst. 4 písm. f) liniového zákona lze tento právní rámec použít až na stavby velmi vysokého napětí 110 kV a vyšší.
7. Žalobce též namítl, že rozhodnutí magistrátu je společně s rozhodnutím žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů – s obranou vyvlastňovaných se vypořádává pouze formou nekonkrétních frází, odvolává se na soudní judikaturu, která není identifikovatelná, nepřipustně cituje z podání účastníků řízení či se nepřipustně vypořádává s vadami znaleckého posudku. Rozhodnutí žalovaného je po právní stránce postaveno na rozhodnutí jiného správního orgánu – Krajského úřadu Olomouckého kraje, které však nemá precedenční povahu. Ohledně variantního řešení magistrát uvedl, že vyvlastňování k této námitce nepředložili žádný odborný podklad, přičemž přehlíží výše uvedený návrh variantního řešení. Kromě toho ani vyvlastnitel neprokázal své tvrzení, že jiné řešení není možné, předložením znaleckého posudku. Magistrát též nesprávně vypořádal nárok vyvlastňovaných na náhradu nákladů řízení dle § 141 odst. 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť řízení mylně posoudil jako nesporné. Dále žalobce odkázal na argumentaci obsaženou ve vyjádřeních ze dne 20. 12. 2021 a 8. 3. 2022.
8. V další části žaloby žalobce uvedl, že nesouhlasí s vyvlastněním, neboť nebyly splněny podmínky stanovené ústavním pořádkem a zákonem [§ 3 odst. 1, § 4 odst. 2 a § 5 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)]. Neochota vyvlastňovaného přistoupit na pro něj nevýhodnou soukromoprávní dohodu není důvodem pro vyvlastnění majetku. Zopakoval možnost posunout záměr o cca 50 m a zdůraznil, že tvrdit a prokazovat veřejný zájem musí vyvlastnitel, přičemž na existenci veřejného zájmu nelze usuzovat z toho, že právní předpis prohlašuje určitý druh stavby za veřejně prospěšnou. K tomu odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2017, sp. zn. IV. ÚS 2467/16, a nález Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04. Vzdor § 25 odst. 3 písm. e) a § 25 odst. 4 energetického zákona tak zpravidla nelze považovat vybudování soukromoprávní stavby, jež není obecně prospěšným zařízením, za stavbu ve veřejném zájmu. Tento osud pak sdílí i vybudování zařízení distribuční soustavy, jehož účelem je připojení takové stavby k distribuční síti. V takovém případě vyvlastnitel musí akceptovat podmínky vyvlastňovaného, které nemůže překonat za pomoci vyvlastňovacího řízení. Jestliže budoucí vyvlastňovaný komunikuje a na návrh dohody reaguje konkrétními požadavky, jež může vyvlastnitel splnit, není dán důvod pro odnětí či omezení vlastnického práva. S ohledem na požadavky energetického zákona by nadto po zřízení služebnosti zůstalo spoluvlastníkům předmětného pozemku jen holé vlastnictví, což je dle českého ústavního pořádku nepřipustné.
9. Závěrem žalobce zpochybnil oceňovací znalecký posudek a namítl, že se magistrát vůbec nezabýval tím, že záměr vyvlastnitel se týká stavby dočasné. Žalobce tedy navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i magistrátu v požadované části zrušil, vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení, replika žalobce

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že k omezení vlastnického práva žalobce došlo v souladu s pravomocným územním rozhodnutím, které bylo potvrzeno v odvolacím i přezkumném řízení. Posunutí elektrického kabelu o 50 m nelze požadovat až ve fázi vyvlastňování, neboť by to bylo v rozporu s pravomocným územním rozhodnutím. Žalovaný připustil, že ve svém rozhodnutí opomněl vypořádat námitku týkající se realizace záměru jiným způsobem. Jedná se nicméně o provizorní dočasné řešení z důvodu potřeby zprovoznit připojenou provozovnu. Toto řešení je z kapacitních důvodů nedostatečné – neumožňuje poskytnout požadovaný výkon, neboť by bylo ohroženo zásobování obce. Tato námitka dle mínění žalovaného nesouvisí s předmětem řízení a nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.
11. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že žalobce si mylně vykládá pojem veřejný zájem, pokud pod něj podřazuje pouze zřízení distribuční soustavy ve prospěch veřejně prospěšných zařízení. Energetický zákon nerozlišuje mezi jednotlivými odběrateli – zřízení a provozování distribuční soustavy je vždy ve veřejném zájmu bez ohledu na povahu odběratele. Rozsáhlá, bezpečná a spolehlivá distribuční soustava představuje celospolečenský zájem pro všechny obyvatele republiky. Žalobce nemá právo rozhodovat o tom, kdo bude a nebude k distribuční soustavě připojen. V projednávané věci je zřízením kabelu NN dotčena jen nepatrná část pozemku žalobce. Řízení o umístění stavby je pravomocně ukončeno a v řízení o vyvlastnění by se již mělo zkoumat pouze splnění zákonných předpokladů pro vyvlastnění. Důvodná není námitka, že stavba byla realizována jinak. Provozovatel distribuční soustavy musel s ohledem na negativní postoj žalobce urgentně řešit okamžitý stav připojení, a proto provedl dočasné řešení. To nemůže být trvalé, neboť by provozovatel distribuční soustavy nemohl odběratelům zajistit požadovaný příkon. Toto řešení s ohledem na nedostatečnou kapacitu nesplňuje požadavek řádného připojení k distribuční soustavě. Žalobce neuvedl žádný relevantní důvod proti umístění kabelu – tímto důvodem nemůže být jeho stanovisko, že kabel na svém pozemku nechce. K soukromoprávní dohodě s vyvlastňovanými nedošlo v důsledku neúměrných finančních požadavků vyvlastňovaných. Rozhodnutí žalovaného dle osoby zúčastněné na řízení dostatečně vypořádalo všechny podstatné námitky žalobce; povinnost odůvodnit rozhodnutí nemůže být chápána tak, že je vyžadována podrobná odpověď na každý argument účastníka řízení. Osoba zúčastněná na řízení navrhl, aby soud žalobu zamítl.
12. Žalobce podal k vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení repliku, v níž setrval na své dosavadní argumentaci. Nově doplnil, že není zřejmé, proč faktická realizace připojení je pouze dočasná a proč nelze „překlopit“ na formu trvalou, případně jaká technická opatření by to vyžadovalo.

IV. Posouzení věci

13. Žaloba není důvodná.
14. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv na svobod je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
15. Na zákonné úrovni upravuje podmínky vyvlastnění § 3 – 5 zákona o vyvlastnění. Pro projednávanou věc jsou přitom rozhodná následující ustanovení. Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním

dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem. Podle § 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění sleduje-li se vyvlastněním provedení změny ve využití nebo v prostorovém uspořádání území, včetně umísťování staveb a jejich změn, lze je provést, jen jestliže je v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Podle § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze vyvlastnění provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem. Podle § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění musí být veřejný zájem na vyvlastnění prokázán ve vyvlastňovacím řízení. Konečně podle § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné, pokud se vyvlastniteli nepodařilo ve lhůtě 90 dnů uzavřít smlouvu o získání práv k pozemku nebo ke stavbě potřebných pro uskutečnění účelu vyvlastnění stanoveného zákonem. Lhůta k uzavření smlouvy s vyvlastňovaným počíná běžet dnem následujícím po doručení návrhu na uzavření smlouvy vyvlastňovanému.

16. Předmětem vyvlastňovacího řízení bylo zřízení věcného břemene spočívajícího v oprávnění vyvlastnitelé zřizovat a provozovat na předmětném pozemku zařízení distribuční soustavy, a to nový zemní kabel NN. Pro posouzení věci jsou tak dále určující ustanovení energetického zákona. Podle § 2 odst. 2 písm. a) energetického zákona se distribuční soustavou rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV provozovaný držitelem licence na distribuci elektřiny a sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu (podtržení doplněno soudem). Podle § 3 odst. 2 energetického zákona se mimo jiné distribuce elektřiny uskutečňuje ve veřejném zájmu. Stavby sloužící pro distribuci elektřiny a stavby s nimi související jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Pro zřízení a provozování distribuční soustavy lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě podle jiného právního předpisu. Podle § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona platí, že provozovatel distribuční soustavy má právo v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení. Podle § 25 odst. 4 energetického zákona je pak provozovatel distribuční soustavy povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti za jednorázovou náhradu; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.
17. Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval vyvlastněním v případě zřízení a provozování zařízení distribuční soustavy. Dospěl přitom k jednoznačnému závěru, že dle obecného pravidla sice musí být veřejný zájem ve vyvlastňovacím řízení prokázán (§ 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění), avšak toto obecné pravidlo se neuplatní tehdy, vyplývá-li určitý veřejný

zájem přímo ze zákona, jak je tomu mimo jiné i u staveb distribuční soustavy podle energetického zákona. Ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona má totiž povahu speciální právní normy k § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění. To však na druhou stranu neznamená, že ve vyvlastňovacím řízení není třeba vážit převahu tohoto veřejného zájmu na dosažení požadovaného účelu nad zachováním práv vyvlastňovaného, jak plyne z § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75, ze dne 9. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016-51, nebo ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020). Tuto obecnou úpravu vymezení veřejného zájmu v energetickém zákoně nelze srovnávat s případem řešeným Ústavním soudem v žalobcem citovaném nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04. Zde zákonodárce označil za veřejný zájem rozvoj a modernizaci konkrétního úseku vodního toku Labe a Vltavy, což Ústavní soud označil za rozporné s principem obecnosti právní normy.

18. Žalobce se proto mylí, pokud možnost vyvlastnění spojuje výhradě s distribuční soustavou zřizovanou pro připojení veřejně prospěšných staveb. Charakter připojované stavby nehraje z hlediska existence veřejného zájmu žádnou roli – ten je dán ze zákona tím, že jde právě o zařízení distribuční soustavy. Účel vyvlastnění a veřejný zájem vyplývají v projednávané věci přímo z energetického zákona [viz citovaný § 3 odst. 2 ve spojení s § 25 odst. 3 písm. e) a odst. 4]. Pokud pak jde o převahu tohoto veřejného zájmu nad právy vyvlastňovaného – žalobce, pak touto otázkou se vyčerpávajícím způsobem zabýval magistrát ve svém rozhodnutí na s. 14-15. Žalobce proti jeho podrobným a logickým úvahám nic konkrétního nenamítá a soud se s nimi ztotožňuje. Lze tak uzavřít, že v daném případě jsou splněny podmínky pro vyvlastnění požadované § 3 odst. 1 a § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění.
19. Splněna byla též podmínka obsažená v § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Soud podotýká, že s žalobcem a dalšími spoluvlastníky bylo dle obsahu správního spisu jednáno po dva roky, přičemž jim byla nabídnuta částka za zřízení věcného břemene ve výši 12 000 Kč. Na tuto částku žalobce a další spoluvlastníci nepřistoupili a požadovali pravidelnou platbu ve výši 12 000 Kč ročně. Tento požadavek je již s ohledem na znění § 25 odst. 4 energetického zákona nesplnitelný (zákon umožňuje poskytnout pouze jednorázovou náhradu). Žalobce a další spoluvlastníci pak v zákonem stanovené lhůtě neuzavřeli s vyvlastnitelem příslušnou soukromoprávní dohodu. Názor žalobce, že vyvlastnitel musí v případech, kdy se nejedná o veřejně prospěšnou stavbu, akceptovat podmínky vyvlastňovaného, které nemůže překonat za pomoci vyvlastňovacího řízení, nemá oporu v zákonné úpravě. Na splnění podmínky § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění nemá vliv ani skutečnost že žalobce na návrh dohody reagoval. Ze správního spisu vyplývá, že se jedná o dopisy ze dne 24. 6. 2021 a 21. 9. 2021, v nichž žalobce navrhoval, aby z jeho pozemku byla odsunuta jinam stožárová trafostanice, z níž má být veden onen nový podzemní kabel NN. Přeložení této trafostanice (případně též i vzdušeného vedení VN a NN přes pozemek žalobce) lze ovšem uskutečnit jen za podmínek § 47 energetického zákona, tj. na náklady žalobce a dalších spoluvlastníků, kteří by si pak na pozemku mohli eventuálně v budoucnu postavit rodinné domy. Zejména pak tato přeložka s nyní posuzovaným záměrem nesouvisí, a její realizaci tak není možné podmiňovat zřízení věcného břemene, resp. připojení stavby k distribuční soustavě. Nejedná se proto o požadavek, který měl na mysli Ústavní soud v žalobcem zmiňovaném usnesení ze dne 21. 2. 2017, sp. zn. IV. ÚS 2467/16.
20. Soud se neztotožňuje s žalobcem, ani v tom, že mu po zřízení věcného břemene zůstane pouze holé vlastnictví. Žalobce bude omezen jen v části svého práva pozemek užívat; další práva vlastníka mu zůstávají v nezmenšené podobě. Oproti stávajícímu stavu bude nadto

toto omezení zcela minimální, neboť již nyní se v místě uložení kabelu NN nachází ochranné pásmo vzdušného vedení VN a NN. Pokud žalobce tvrdí, že záměr vyvlastnítele se týká pouze stavby dočasné, není soudu zřejmé, jak k takovému závěru dospěl. Z příslušného územního rozhodnutí o umístění kabelu NN nic takového nevyplývá. Kromě toho zákon o vyvlastnění v tomto ohledu svoji aplikaci ani nijak neomezuje.

21. Zbývá tak posoudit podmínku nezbytnosti vyvlastnění obsaženou v § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Žalobce v tomto ohledu uplatnil dvě námitky – možnost posunout záměr o cca 50 m a dále faktickou realizaci záměru mimo vyvlastňovaný pozemek.
22. Otázkou, zda je třeba ve vyvlastňovacím řízení posoudit možné varianty (alternativní způsoby dosažení záměru) a jakou roli v tomto posouzení hraje územní rozhodnutí, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, publ. pod č. 4118/2021 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„územní rozhodnutí je výsledkem územního řízení, které správní orgán v souladu s dispoziční zásadou zahájí k žádosti o vydání územního rozhodnutí a v rozsahu této žádosti posuzuje soulad záměru s cíli a úkoly územního plánování. Předmětem územního řízení je tedy pouze záměr v podobě, jak jej určil žadatel; není zde prostor pro posouzení případných alternativ či variantních řešení, která žadatel nenavrhoval. Územní rozhodnutí tak stanoví, že umístění posuzované stavby ve schválené podobě je možné, nevylučuje však, že by bylo možno je povolit i v podobě jiné, třeba i z různých hledisek vhodnější. Ze samotné existence územního rozhodnutí tedy nelze dovodit naplnění podmínky subsidiarity, neboť neprokazuje, že je v daném případě vyvlastnění až poslední možnost a je k němu přistoupeno až v situaci, kdy k vytčenému cíli nelze užít mírnější právní prostředky (lhostejno přitom, zda proto, že již byly bez úspěchu vyčerpány nebo jsou zjevně neúčinné). Samotné územní rozhodnutí pouze naplňuje jednu ze zákonných podmínek vyvlastnění, kterou je soulad s cíli a úkoly územního plánování (...). Ani existence pravomocného územního rozhodnutí tedy nezabývá vyvlastňovací úřad povinností posoudit, zda je možno účelu vyvlastnění dosáhnout jiným způsobem, bez dopadu do práv vyvlastňovaného a dalších osob, nebo s dopady menšími.“*
23. Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že kabelové vedení NN bude provedeno dle pravomocného územního rozhodnutí, přičemž zabývat se námitkami o možnostech vedení kabelu jinou trasou je ve fázi vyvlastňovacího řízení bezvýznamné. Tento blíže nezduodněný názor žalovaného je v rozporu s právním úpravou, jak ji vyložil Nejvyšší správní soud. Krajský soud nicméně nepřistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost. Žalovaný totiž v další části odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na rozhodnutí magistrátu, který se variantami řešení zabýval. Ačkoliv i magistrát v tomto ohledu zmínil pravomocné územní rozhodnutí, blíže se věnoval i žalobcem předloženému alternativnímu řešení. Z argumentace magistrátu (srov. zejm. s. 16-17 a 22-23) přitom vyplývají jasné argumentační linie, pro něž žalobcova verze nemůže převážet nad verzí vyvlastnítele:
 - a) Varianta předložená vyvlastnítelem je jediné technicky možné řešení z hlediska zajištění potřebného výkonu; jiné varianty by vedly k větším zásahům do vlastnických práv.
 - b) Varianta žalobce není technicky podložena a zdůvodněná, žalobce k ní nepředložil žádné odborné podklady.
 - c) Jediným žalobcem předloženým podkladem byl návrh zpracovaný Ing. arch. J. V. a Ing. arch H. V. z prosince 2020, který se týká umístění novostavby 3 RD na pozemku parc.

č. X (nikoliv variantního umístění kabelu NN). Do tohoto návrhu bylo následně ručně zakresleno vedení NN podél hranic pozemku parc. č. X.

- d) Realizace tohoto návrhu by zjevně znamenala „vymístění“ stávající stožárové trafostanice a vzdušného vedení VN a NN mimo pozemek žalobce; žalobce ovšem za účelem realizace takové přeložky nečinil a nečiní žádné kroky ve smyslu § 47 energetického zákona.
 - e) Žalobcová varianta by v konečném důsledku nutně vedla k zatížení celé řady dalších pozemků, po nichž by měl vést kabel přeložený z jeho pozemku, aniž však žalobce v tomto ohledu disponoval souhlasu vlastníků těchto pozemků.
24. Soud se s těmito argumenty ztotožňuje, přičemž žalobce proti nim nestaví žádnou věcnou polemiku. Za této situace pak žalobcem proponovanou variantu nelze mít za vhodnější, resp. lépe odpovídající principu nezbytnosti (subsidiarity) vyvlastnění. Na základě právě uvedeného by soud považoval zrušení rozhodnutí žalovaného za příliš formalistické, neboť by fakticky vedlo jen k důkladnějšímu odůvodnění pro žalobce nepříznivého rozhodnutí.
25. Pokud jde o námitku faktické realizace záměru jiným způsobem, pak je skutečností, že se touto námitkou obsaženou v odvolání žalobce žalovaný nezbýval. Nedostatek odůvodnění svého rozhodnutí nemůže žalovaný napravit až ve vyjádření k žalobě. Soud nicméně vychází ze setrvalé judikatury, podle níž je nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostacích odůvodnění rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS). Ve správním spisu je založeno vyjádření vyvlastnitelů k této otázce stejně jako dokumentace skutečného provedení. Z nich je patrné, že záměr byl v důsledku negativního postoje žalobce realizován provizorním způsobem z venkovního vedení NN se souhlasem vlastníka pozemku parc. č. 35/4 a 41. Toto řešení však neumožňuje plný přenos výkonu a je pro trvalé připojení z kapacitních důvodů zcela nevhodné. Žalobcem uváděná „faktická realizace“ je tedy dočasným východiskem z nouze způsobené postojem žalobce, a v žádném případě z ní tudíž nelze dovozovat porušení principu nezbytnosti vyvlastnění. Skutečnost, že se žalovaný s touto námitkou žalobce nevypořádal, je jistě objektivním pochybením. Jelikož jde však o námitku zjevně účelovou, která není způsobila věcně zvrátit rozhodnutí žalovaného, jež ve spojení s rozhodnutím magistrátu jinak ob stojí, lze toto pochybení ještě považovat za dílčí nedostatek odůvodnění, pro nějž není na místě rozhodnutí žalovaného zrušit.
26. Ani zbývající námitky žalobce soud neshledal důvodnými. Žalobce se mýlí, pokud se domnívá, že na věc nedopadá liniový zákon. Podle § 1 odst. 4 liniového zákona se energetickou infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumějí stavby a zařízení elektrizační soustavy, plynárenské soustavy, soustavy zásobování tepelnou energií a stavby a zařízení ropovodů a produktovodů podle jiného zákona zřizované a provozované ve veřejném zájmu, pokud nejsou v rozporu s územním rozvojovým plánem a se zásadami územního rozvoje a stavby s nimi související. Vybranými stavbami energetické infrastruktury se mimo jiné dle písm. f) rozumí stavby a zařízení distribuční soustavy o napětí 110 kV včetně transformovny 110 kV.
27. Žalobce ve své argumentaci nepřipustně směšuje větu první a druhou citovaného ustanovení. Zatímco věta první vymezuje pojem energetická infrastruktura, věta druhá vymezuje pojem vybrané stavby energetické infrastruktury. Do energetické infrastruktury bez větších pochybností spadá i posuzovaný záměr [srov. definice elektrizační a distribuční soustavy v §

2 odst. 2 písm. a) bod 1. a 4. energetického zákona]. Magistrát proto postupoval správně, pokud ve věci aplikoval též liniový zákon. Skutečnost, že projednávaný záměr není vybranou stavbou energetické infrastruktury, se projevuje pouze v tom, že se na věc nevztahuje speciální procesní úprava v § 2b, 2g a 2k liniového zákona.

28. K obecným výtkám žalobce může soud – rovněž pouze obecně – uvést, že rozhodnutí žalovaného a magistrátu jsou ve svém celku dostatečně podrobně odůvodněna, a to nikoliv jen „formou zcela nekonkrétních frází“. Pokud je zmiňována judikatura, je dostatečně uveden její zdroj (konkrétní případ, kdy by tomu tak být nemělo, žalobce neuvádí). Magistrát nijak nepochybil, pokud při zdůvodnění svého rozhodnutí vyšel z názoru jiného správního orgánu – Krajského úřadu Olomouckého kraje. Tento názor sice nemá precedenční povahu, nicméně magistrátu nic nebrání, aby právní názor jiného správního orgánu – je-li kvalitně zpracován – v odůvodnění svého rozhodnutí použil.
29. Žalobce má pravdu v tom, že magistrát v části svého odůvodnění poněkud nadbytečně citoval celé pasáže podání žalobce. Tento nedostatek však není vadou, která by měla za následek nezákonnost tohoto rozhodnutí.
30. K námitce týkající se nákladů řízení postačí uvést, že v projednávané věci nešlo o sporné řízení ve smyslu § 141 správního řádu. Správní orgány neřešily spor z veřejnoprávní smlouvy ani spor vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů. Předmětem řízení bylo zřízení věcného břemene prostřednictvím veřejnoprávního rozhodnutí o vyvlastnění, nikoliv spor mezi žalobcem a kýmkoliv jiným. Správní orgány proto postupovaly správně, pokud otázku náhrady nákladů řízení posoudily dle § 79 odst. 3 správního řádu.
31. Konečně pokud jde o námitky týkající se znaleckého posudku o výši náhrady za vyvlastnění, pak posouzení této otázky náleží výlučně do pravomoci civilních soudů rozhodujících o žalobě dle § 28 odst. 1 ve spojení s § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění. Zdejší soud se proto k těmto námitkám nemůže jakkoliv vyjadřovat.

V. Závěr a náklady řízení

32. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
34. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. července 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu